

Vrouwen leren tweede taal makkelijker dan mannen

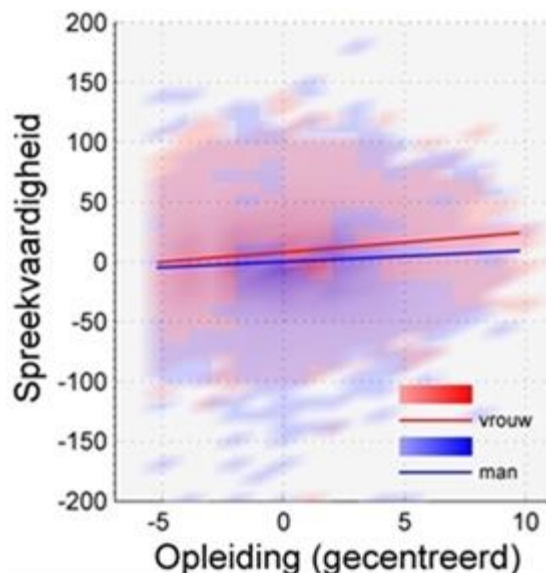
Deze publicatie is onderdeel van het thema [Over taal gesproken](#) op Kennislink.nl.

Elk jaar leggen een paar duizend immigranten het staatsexamen Nederlands als tweede taal (NT2) af. Uit de uitslagen van ruim 27000 examinanten tussen 1995 en 2004 blijkt dat vrouwen gemiddeld beter zijn in het leren van een tweede taal dan mannen. Nijmeegse onderzoekers zoeken de oorzaak hiervan in genetische aanleg.

door [Erica Renckens](#)

Dat meisjes beter zijn in taal dan jongens, is een breed aanvaard idee. Maar dat dit ook geldt voor het leren van een tweede taal door volwassenen, is nog niet eerder op basis van zo veel data vastgesteld. “De staatsexamens NT2 zijn een geweldige bron van data,” aldus Frans van der Slik, een van de onderzoekers van de onlangs verschenen PLOS ONE-publicatie.

Uit de analyse blijkt dat vrouwen op alle vier de geteste vaardigheden – spreken, schrijven, lezen en luisteren – gemiddeld beter presteren dan mannen. Bij de productieve vaardigheden spreken en schrijven blijkt dit verschil ook significant als gecorrigeerd wordt voor land van herkomst, moedertaal, leeftijd bij aankomst, aantal jaren in Nederland, aantal uren Nederlandse les en opleidingsniveau. Van der Slik: “Het verschil tussen mannen en vrouwen groeit zelfs als het opleidingsniveau toeneemt.”

De resultaten van mannen en vrouwen voor het gedeelte spreekvaardigheid. De nul op de y-as staat voor de vijfhonderd punten die nodig zijn om te slagen. De nul op de x-as staat voor het gemiddelde aantal jaren opleiding. Vrouwen presteren beter dan mannen en dit verschil wordt groter naarmate het opleidingsniveau toeneemt.

Het is onwaarschijnlijk dat deze resultaten alleen voor het Nederlands als tweede taal opgaan. “Vorige week bleek uit Zwitsers onderzoek dat Nederlanders wereldwijd op de tweede plek staan als het gaat om Engelse taalvaardigheid, vlak achter Zweden,” vertelt Van der Slik. “Ook daar bleek dat vrouwen in de meeste landen beter presteerden dan mannen.”

Een nieuwe taal, een nieuwe cultuur

In de loop der jaren zijn er verschillende theorieën ontwikkeld die het sekseverschil zouden verklaren. Bijvoorbeeld dat wanneer je een nieuwe taal leert, je je ook een nieuwe cultuur eigen maakt. “Denk bijvoorbeeld aan de beleefdheidscultuur in het Engels. Die leer je vanzelf als je de taal leert met alle beleefde formuleringen,” geeft Van der Slik als voorbeeld. “Die nieuwe cultuur heeft ook invloed op je eigen identiteit. Mannen voelen zich daarin sneller bedreigd en zouden daarom minder snel de nieuwe taal leren. Misschien is dat een verklaring voor het ontstaan van het Marokkaans-Nederlands, dat je bijna alleen onder jongens hoort.”

Taal en cultuur zijn nauw met elkaar verbonden. Door een nieuwe taal te leren, leer je ook een deel van de cultuur.

Krista Davis

“Je zou misschien verwachten dat het leren van Nederlands voor vrouwen een liberaliserend effect heeft”, aldus Van der Slik. “Hun sociale status neemt toe en ze hebben meer economische vrijheid. Maar dan zou je verschillen moeten vinden tussen uiteenlopende regio’s, zoals Europa of Noord-Amerika aan de ene kant en het Midden-Oosten of Afrika aan de andere kant. Maar de verschillen tussen mannen en vrouwen zijn vrij constant en variëren dus nauwelijks tussen regio’s.”

Genetische voorsprong

De onderzoekers denken dan ook dat de oorzaak van de vrouwelijke voorsprong in de genetische aanleg gezocht moet worden. “We hebben natuurlijk niet naar de hersenen zelf gekeken, dus ons bewijs daarvoor is alleen indirect. Maar sociaal-economische en -culturele verklaringen kunnen we wel uitsluiten,” aldus Van der Slik. “Dat neemt niet weg dat er wel interactie is tussen nature en nurture. Het is bijvoorbeeld goed denkbaar dat een docent meer positieve aandacht besteedt aan de goed presterende vrouwen, waardoor hun voorsprong nog verder vergroot.”